

Broj: 01-4065/2023
Čakovec, 20.11.2023. godine

Na temelju članka 21. Statuta Županijske bolnice Čakovec, ravnatelj donosi

ETIČKI KODEKS ZAPOSLENIKA ŽUPANIJSKE BOLNICE ČAKOVEC

I OPĆE ODREDBE

Predmet Etičkog kodeksa

Članak 1.

Etičkim kodeksom zaposlenika Županijske bolnice Čakovec (u daljnjem tekstu: Bolnica) uređuju se pravila ponašanja zaposlenika i etička načela na temelju kojih isti postupaju prilikom obavljanja posla.

U obavljanju poslova zaposlenici dužni su se pridržavati odredbi Etičkog kodeksa kao i osobe koje nisu zaposlenici Županijske bolnice Čakovec, a sudjeluju u njegovom radu ukoliko se ponašanje i djelovanje tih osoba izravno može povezati s Županijskom bolnicom Čakovec.

Zaposlenici su dužni u radu poštivati temeljna ljudska prava, dostojanstvo, privatnost i autonomiju pojedinca. Dužnost im je poticati etičko ponašanje kod svojih pacijenata, suradnika i kolega. Zaposlenici, pacijenti i suradnici dužni su poštivati nacionalnu, vjersku, rasnu, kulturnu, socijalnu i svaku drugu različitost u svrhu razvoja tolerancije i pozitivnih odnosa. Kodeks je podložan izmjenama i dopunama u skladu s razvojem djelovanjem Bolnice.

Primjenjivost Etičkog kodeksa

Članak 2.

Sadržaj Etičkog kodeksa odnosi se na profesionalnu djelatnost Bolnice i dužne su ga se pridržavati sve osobe koje na bilo koji način sudjeluju u radu i djelovanju Bolnice.

Profesionalna djelatnost

Članak 3.

Bolnica prilikom pružanja zdravstvenih usluga poštuje načela etike. Posvećeni smo ispunjavanju naše misije nastojeći pružiti što kvalitetniju zdravstvenu skrb bolesnika, obrazovanje, znanstvena istraživanja i podršku zajednici. Ističemo vrijednosti i vrline koje utječu na svakodnevne aktivnosti i specifičnu etičku politiku:

MILOSRĐE:

Prepoznat ćemo patnju u svim njezinim oblicima i pokušati je ublažiti u svakom trenutku.

POŠTENJE:

U radu ćemo nastojati djelovati čestito i časno.

KOMPETENCIJE:

Stručna osposobljenost je važna za dobrobit pacijenata i učinkovito pružanje zdravstvenih usluga. Ulagat ćemo u kontinuirano poboljšanje tehničkih vještina, znanja i mudrosti.

POŠTOVANJE:

Postupat ćemo zajamčenim pravima na život, integritet, dostojanstvo i vrijednosti bližnjih. Cijenimo raznolikost među pacijentima i zaposlenicima. Svjesni smo da bolest i ovisnost stvaraju nemoć kod pacijenata, koju nikada nećemo iskoristiti.

SUOSJEĆANJE:

Biti ćemo osjetljivi na potrebe pacijenata i zaposlenika, podupirat ćemo ih s empatijom i brigom.

DOBROČINSTVA:

Dobrotvornost znači činiti dobro. S pružanjem zdravstvenih usluga, trudimo se povećati i poboljšanje kvalitete života pacijenata.

VJERNOST:

Pacijenti i obitelji za nas su na prvom mjestu.

SAMOODREDJELJENJE:

Pacijenti imaju pravo izbora o svom liječenju. Takve odluke su često intelektualno i emocionalno kompleksne. Stoga nastojimo razumjeti, educirati i podržati pacijente i njihove obitelji u donošenju odluka na temelju osobnog odabira, individualnih potreba i vrijednosti.

TAJNA:

Pacijenti i osoblje imaju pravo na povjerljivost podataka. Priznanje privatnosti pacijenata neophodno je za poštivanje ljudskog dostojanstva. Mi ćemo štiti povjerljivost pacijenata i poslovne informacije, sukladno zakonskim propisima.

TIMSKI RAD:

Naša najveća vrijednost su zaposlenici, tim s mnogo različitih vještina i sposobnosti. Svaki član tima je važan. Svi zaposlenici Županijske bolnice Čakovec trebaju održavati međusobno povjerenje, uvažavanje i suradnju potrebnu za učinkoviti timski rad.

STRUČNO USAVRŠAVANJE:

Svi zaposlenici imaju pravo na nesmetan profesionalni razvoj i usavršavanje u skladu s osobnim mogućnostima i planovima, u mjeri u kojoj se pritom ne narušava isto pravo druge osobe. Županijska bolnica Čakovec dužna je nastojati da se za ostvarivanje ovog prava osiguraju odgovarajući uvjeti. Svi zaposlenici imaju obveze i odgovornosti prema drugima u smislu poštena, iskrena i nepristrana ponašanja i prihvaćanja kriterija izvrsnosti u svim domenama radi ostvarivanja zajedničkog dobra. Isključivi kriteriji vrednovanja i napredovanja smiju biti stručnost, sposobnost i profesionalne zasluge, te osposobljenost i rezultati u obavljanju određene vrste djelatnosti, poslova i zadataka.

Opis sadržaja programa i rezultata rada

Članak 4.

Pri pružanju zdravstvenih usluga u kontaktu s pacijentima, pratnjama, roditeljima, skrbnicima, stručnjacima i vanjskim suradnicima zaposlenici su dužni koristiti jezik, termine i razinu komunikacije koje su posve razumljivi korisniku usluga.

Kvaliteta odnosa s korisnikom u okviru profesionalne djelatnosti

Članak 5.

Zaposlenici u svom radu trebaju poštovati i primjenjivati zakonske propise i akte Ustanove, primjenjivati i provoditi najviše stručne, poslovne i etičke standarde i norme i na taj način osigurati zakonitost u radu i poslovanju. U svom radu trebaju se voditi načelima Opće deklaracije o ljudskim pravima, Konvencije o jednakosti plaća muških i ženskih djelatnika za istovrijedni rad, Konvencije o diskriminaciji, Konvencije o sigurnosti i zaštiti zdravlja u radnom okruženju te Konvencije o profesionalnoj rehabilitaciji i zapošljavanju osoba s invaliditetom.

Dokumentacija profesionalnog rada i medicinska dokumentacija pacijenata

Članak 6.

Zaposlenici uredno i u skladu s važećim propisima pohranjuju dokumentaciju o vlastitom profesionalnom radu i medicinsku dokumentaciju pacijenata s ciljem olakšavanja kasnijeg rada sebi, drugim kolegama, korisnicima i pacijentima, s ciljem olakšavanja vlastitog uvida u rezultate rada, te zadovoljavanja propisa zakona i Ustanove. Dužni su poštovati dignitet svojih kolega i u suradnji s njima raditi u interesu napredovanja, poštovati obrazovne ciljeve, strategije i standarde ustanove.

Čuvanje tajnosti podataka

Članak 7.

Zaposlenici su dužni poduzimati mjere opreza zaštite podataka propisane zakonom i Uredbom 2016/679 EZ o zaštiti pojedinaca u vezi s obradom osobnih podataka i slobodnom kretanju takvih podataka.

Obveza pridržavanja odredaba Etičkog kodeksa

Članak 8.

Svi korisnici, pacijenti i druge zainteresirane osobe za rad Bolnice bit će upoznati s Etičkim kodeksom i pravilima ponašanja.

Zaposlenici Bolnice, korisnici, pacijenti i druge zainteresirane osobe za rad Bolnice dužni su u obavljanju svojih poslova pridržavati se odredaba ovoga Etičkog kodeksa.

II TEMELJNA NAČELA I PRAVILA ETIČKOG KODEKSA

Načelo mirnog uživanja prava

Članak 9.

Svakom zaposleniku mora se osigurati uživanje svih ljudskih prava koja se ostvaruju unutar Ustanove te poštovanje prava zajamčenih Ustavom i zakonima RH.

Načelo poštovanja integriteta i dostojanstva osobe

Članak 10.

Svi zaposlenici trebaju biti poštovani kao osobe u skladu sa zajamčenim pravima na život, integritet, dostojanstvo i privatnost.

Načelo jednakosti i pravednosti

Članak 11.

Svaki zaposlenik Bolnice treba se ponašati u skladu s načelom jednakosti i pravednosti na način koji isključuje svaku diskriminaciju pri: zapošljavanju, plaćanju, osposobljavanju, napredovanju, otpuštanju, odlasku u mirovinu, na temelju rase, nacionalnog podrijetla, vjere, invaliditeta, spola, seksualne orijentacije ili dobi, kao i zlostavljanje, uznemiravanje ili iskorištavanje svih vrsta. Zaposlenici Bolnice ne smiju zloupotrijebiti svoj autoritet. Osobni interesi i odnosi

rezultiraju situacijama koje mogu utjecati na mogućnost objektivnoga prosuđivanja te etičkoga i profesionalnoga obavljanja radnih obaveza.

Načelo profesionalnosti

Članak 12.

Od zaposlenika Bolnice očekuje se da odgovorno, savjesno, profesionalno i etički ispravno ispunjavaju sve svoje obveze prema pacijentima, pratnjama, kolegama, roditeljima korisnika i ostalim suradnicima.

Načelo poštivanja zakona i pravnih postupaka

Članak 13.

Svi zaposlenici Bolnice poštuju sve pravne propise i pravne postupke koji se tiču njihovih obveza kao zaposlenika Bolnice. Sva sporna pitanja oko tumačenja i primjena načela Etičkoga kodeksa radnici rješavaju na način da se obrate pomoć Odjelu pravnih poslova i/ili Jedinici za osiguranje i unapređenje kvalitete zdravstvene zaštite.

Načelo međusobnog uvažavanja

Članak 14.

Zaposlenik Bolnice poštuje osobnost pacijenata, kolega i drugih suradnika bez obzira na rasu, vjeru, etničko podrijetlo, socijalni ili bračni status, spol i spolnu orijentaciju, invalidnost, zdravstveni status, fizički izgled, dob i političku opredijeljenost. Kriteriji vrednovanja i napredovanja su stručnost, sposobnost i profesionalnost te rezultati u obavljanju određene vrste poslova i zadataka.

Načelo mirnog suživota u Bolnici

Članak 15.

Obveza je zaposlenika Bolnice svojim ponašanjem ostvariti dobro i ugodno ozračje u Bolnici.

Neprihvatljivo je svako neprimjereno ponašanje (uznemiravanje) prema drugoj osobi, kojemu je cilj povrijediti njezinu osobnost. Uznemiravanjem se osobito smatra svaki čin kojim se ponižava ili vrijeđa druga osoba, osobno dostojanstvo, ometa njezino obavljanje radnih zadataka ili smanjuje kvaliteta života te osobe. Uznemiravanjem se osobito smatra svaki čin, pojedinačan ili ponavljan, verbalni, neverbalni ili fizički, koji stvara ili pridonosi stvaranju neugodnih i neprijateljskih radnih okolnosti, ili koji drugu osobu zastrašuje, vrijeđa ili ponižava.

Neprihvatljivo je svako spolno uznemiravanje. Spolno uznemiravanje je specifičan oblik uznemiravanja koji uključuje ponavljano neželjeno upućivanje verbalnih i fizičkih prijedloga spolne naravi drugoj osobi, fizičko napastovanje, ponavljano neželjeno iznošenje šala i opaski koje su spolno obojene, uključujući referiranje na spol i spolnu orijentaciju, ruganje i ismijavanje koje je spolno obojeno, izlaganje spolno uvredljiva i uznemirujućega materijala te zahtijevanje spolnih usluga u zamjenu za određeno djelovanje ili propuštanje s pozicije autoriteta. Treba izbjegavati situacije koje između zaposlenika mogu dovesti do sukoba interesa. Svaki oblik uznemiravanja koje je počinio zaposlenik Bolnice, pacijent, pratnja ili treća osoba treba prijaviti nadležnoj instituciji.

Načelo neovisnosti i objektivnosti

Članak 16.

Zaposlenici Bolnice trebaju težiti neovisnosti i objektivnosti. Zaposlenici ne smiju dopustiti da predrasude bilo koje vrste utječu na njihov odnos s drugim osobama i objektivnost u radu.

Ocjenjivanje djelatnosti i profesionalne kompetencije bilo kojega zaposlenika Bolnice treba počivati na kriterijima koji su relevantni za obavljanje djelatnosti ili profesionalne obveze.

III ETIČKA PRAVILA PRILIKOM PRUŽANJA ZDRAVSTVENIH USLUGA I OBAVLJANJA OSTALIH RADNIH ZADATAKA

Načelo profesionalnosti

Članak 17.

Od zaposlenika Bolnice očekuje se odgovorno, savjesno, profesionalno i etički besprijekorno ispunjavanje svih obveza prema pacijentima, kolegama i ostalim djelatnicima u Bolnici. U svojem djelovanju u obvezi su slijediti načela objektivnosti, nepristranosti, razboritosti, korektnosti, dijaloga i tolerancije.

Obveza poštivanja kriterija stručnosti i izvrsnosti, te u skladu s time stalno stručno usavršavanje unutar izabranog profesionalnog područja i utemeljivanje svih profesionalnih i etičkih prosudbi na dostupnim činjenicama, isključujući predrasude bilo koje vrste.

Treba održavati i poticati suradnju u profesionalnim odnosima, težeći povećanju dobrobiti pacijenata i Bolnice i smanjivanju gubitaka uvijek kada je to moguće. Od svih članova se očekuje da djeluju u duhu zajedničkih ciljeva te sudjelovanje i u djelatnostima koje neće biti u sukobu s njihovim profesionalnim obvezama u Bolnici, odnosno niti štetiti tim obvezama, kao ni ugledu Bolnice.

Poštivanje prava pacijenata

Članak 18.

Svim pacijentima jamči se opće i jednako pravno na kvalitetnu i kontinuiranu zdravstvenu zaštitu primjerenu zdravstvenom stanju, sukladno opće prihvaćenim stručnim standardima i etičkim načelima u najboljem interesu pacijenata uz poštivanje njegovih osobnih stavova, i unaprijed izražene volje pacijenta (npr. transfuzija krvi, plan poroda i sl.).

Pravo na suodlučivanje

Članak 19.

Pravo na suodlučivanje pacijenta obuhvaća pravo pacijenta na obaviještenost i pravo na prihvaćanje ili odbijanje pojedinog dijagnostičkog, odnosno terapijskog postupka.

Pacijentovo pravo na suodlučivanje može se iznimno ograničiti samo kada je to opravdano njegovim zdravstvenim stanjem u slučajevima i na način određen Zakonom o zaštiti prava pacijenata.

Pravo na prihvaćanje ili odbijanje pojedinog dijagnostičkog, odnosno terapijskog postupka

Članak 20.

Pacijent ima pravo prihvatiti ili odbiti pojedini dijagnostički, odnosno terapijski postupak, osim u slučaju neodgodive medicinske intervencije čije bi nepoduzimanje ugrozilo život ili zdravlje pacijenta ili izazvalo trajna oštećenja njegovoga zdravlja.

Prihvaćanje pojedinoga dijagnostičkog ili terapijskog postupka pacijent izražava potpisivanjem suglasnosti.

Slijepa osoba, gluha osoba koja ne zna čitati, nijema osoba koja ne zna pisati ili gluhoslijepa osoba, prihvaća pojedini dijagnostički, odnosno terapijski postupak izjavom u obliku

javnobilježničkog akta ili pred 2 svjedoka iskazanom izjavom o imenovanju poslovno sposobne osobe koja će u njegovo ime prihvaćati ili odbijati pojedini postupak.

Povjerljivost

Članak 21.

Bolnica potiče transparentnost i povjerljivost kao jednu od temeljnih vrijednosti. Sva pravila i odredbe kojima se definiraju prava i obveze zaposlenih i pacijenata trebaju biti precizni, jasni i dostupni.

Sigurnost

Članak 22.

Bolnica je posvećena održavanju sigurnog okruženja za pacijente, posjetitelje, zaposlenike, liječnike i drugih osoba.

Zaposlenici su dužni:

- poštivati obveze prijavljivanja svih nesigurnih i neželjenih događaja koji mogu ugroziti pacijente, posjetitelje ili druge zaposlenike
- pravilno postupati s medicinskim otpadom i opasnim materijalom
- odmah izvijestiti nadređene ako primijete moguću nezgodu koja uključuje medicinski otpad ili opasni materijal i poduzeti hitnu radnju kako bi se spriječila šteta,
- pridržavati se stroge zabrane konzumiranja alkohola i opijata na radnom mjestu
- voditi sigurnu pohranu svih lijekova, te odmah obavijestiti nadređene u slučaju nestanka lijekova
- poštivati odgovarajuće procese za prijem, premještaj i otpust pacijenata
- pridržavati se zakonskih propisa i internih akata Bolnice

Bolnica će trajno poboljšavati uvjete rada za svoje zaposlenike i educirati ih u zdravstvenim i sigurnosnim politikama i mjerama.

Korištenje ljudi u znanstvenom istraživanju

Članak 23.

Nije dopušteno istraživanje koje može rezultirati nerazboritim rizikom ili fizičkim i psihičkim povredama pacijenata. U znanstvenom istraživanju potrebno je primjenjivati načelo svjesnog pristanka na temelju odgovarajuće obaviještenosti sudionika. Prava i dostojanstvo svih koji sudjeluju kao ispitanici i drugi sudionici u znanstvenom istraživanju treba na odgovarajući način štititi.

Etičke dvojbe za kliničke i nekliničke djelatnosti

Članak 24.

Prilikom etičkih dvojbi kliničkih i nekliničkih djelatnosti Županijske bolnice Čakovec, a koje mogu biti predmet prijepora, potrebno se je za mišljenje obratiti Etičkom povjerenstvu.

Izbjegavanje sukoba interesa

Članak 25.

Svi zaposlenici Županijske bolnice Čakovec trebaju izbjegavati sukobe interesa (sukob interesa mogu uzrokovati, na primjer, obiteljski odnosi, blisko prijateljstvo, intimne veze, antagonizmi i si.). Treba nastojati na neovisnosti svih izvanbolničkih djelatnosti (koje uključuju financijske ili drugačije interese) kako one ne bi bile u sukobu s profesionalnim obvezama zaposlenih u ŽB Čakovec ili utjecale na integritet i objektivnost zaposlenih. Nedopustiv je svaki oblik nepotizma. Nepotizmom se smatra svako djelovanje koje srodnika određene osobe stavlja u povlašten položaj prema drugim osobama koje raspolažu jednakim ili boljim sposobnostima. Svi zaposleni koji raspolažu podacima sa statusom povjerljivosti, trebaju štiti tajnost takvih podataka sukladno propisima.

Zaštita i korištenje informacija

Članak 26.

Zaposlenici su dužni elektronički komunikacijski sustav, uključujući računala, e-mail, Internet, Intranet, softvere, telekomunikacije, bežične uređaje i druge informacijske sustave, pravilno koristiti prvenstveno za radne zadatke. Zabranjeno je korištenje tehnologije za slanje uvredljivih, diskriminirajućih ili uznemiravajućih poruka.

Zabranjeno je svoje ID-ove ili lozinke otkrivati neovlaštenim osobama.

Javno nastupanje

Članak 27.

U svim oblicima javnih nastupa i djelovanja u kojima predstavlja Bolnicu, zaposlenik je dužan iznositi stavove Bolnice, u skladu s propisima, dobivenim ovlastima, stručnim znanjem i Etičkim kodeksom uz odobrenje ravnatelja. Pri iznošenju stavova Bolnice i osobnih stavova, zaposlenik je dužan paziti na ugled Bolnice i osobni ugled.

Poštivanje naplate zdravstvenih usluga

Članak 28.

Zaposlenici Županijske bolnice Čakovec dužni su postupati sukladno propisima i ugovornim obvezama ŽB Čakovec vezano uz postupanje s uputnicama, pravilnom ispostavom računa i naplatom zdravstvenih usluga od korisnika koji su u obvezi plaćanja zdravstvenih usluga ili sudjelovanju (participacija). U rješavanju prijepora/sukoba u slučajevima kada financijski poticaji ili plaćanja mogu ugroziti pružanje zdravstvene zaštite pacijentu mišljenje donosi Stručni konzilij, odnosno nadležni liječnički pomoćnik ravnatelja za financijsko poslovanje koji o predmetnom obavještavaju ravnatelja

IV PRITUŽBE NA NEPOŠTIVANJE ETIČKOGA KODEKSA

Članak 29.

Zaposlenici, pacijenti, suradnici i druge zainteresirane osobe mogu se obratiti ravnatelju Bolnice, Odjelu pravnih poslova i Jedinici za osiguranje i unapređenje kvalitete zdravstvene zaštite i ukazati na ponašanje zaposlenika i drugih osoba koje su protivne odredbama ovoga Etičkog kodeksa.

Prije davanja odgovora, ravnatelj Bolnice zatražit će pisano očitovanje zaposlenika protiv kojega je upućena pritužba i/ili provesti odgovarajuće postupke, ako je pritužbu uputila osoba izvan Bolnice. Ravnatelj Bolnice može po potrebi pokrenuti postupak zbog povrede radne obveze utvrđene zakonom, Statutom, Pravilnikom o radu Županijske bolnice Čakovec, Etičkim kodeksom ili drugim propisom.

V PODRŠKA OSOBLJU PRI IZRAŽAVANJU ETIČKIH SUMNJI

Članak 30.

U slučajevima kada zaposlenik nije siguran da li je neka radnja ili stanje nemoralno ili nezakonito, ili postoji etička sumnja potrebno je razmotriti to pitanje sa svojim neposredno nadređenim.

U slučajevima da nadređeni ne može naći odgovor, ili u slučajevima nelagodne rasprave o upitu, djelatnik/rukovoditelj se može neposredno obratiti Etičkom povjerenstvu ili Jedinici za osiguranje i unapređenje kvalitete zdravstvene zaštite.

VI UPOZNAVANJE RADNIKA S ETIČKIM KODEKSOM I POTICANJE RADNIKA NA IZNOŠENJE ETIČKIH PITANJA

Članak 31.

Ravnatelj ili po njemu ovlaštena osoba, dužan je sve zaposlenike upoznati s odredbama ovoga Etičkog kodeksa.

Voditelj Odjela/nadređeni je dužan poticati na iznošenje etičkih dilema i raspravljanja o istome.

Etička pitanja mogu uključivati, ali nisu ograničena na:

- a) odgovarajući informirani pristanak na medicinski postupak;
- b) svijest o, i pridržavanje unaprijed izražene volje pacijenta;
- c) provođenje postupaka i procesa izvan utvrđenog djelokruga zdravstvene ustanove;
- d) provođenje postupaka i procesa koji nisu odobreni od SZO-a ili drugih međunarodno priznatih tijela
- e) skrb koja nije u skladu s voljom pacijenta bez savjetovanja s pacijentom ili obitelji, ovisno o okolnostima

VII ODGOVORNOSTI ZAPOSLENIH PREMA ŽUPANIJSKOJ BOLNICI ČAKOVEC

Članak 32.

Zaposlenici trebaju što je više moguće pridonositi ostvarenju ciljeva Županijske bolnice Čakovec.

Ne dozvoljava se:

- nesavjestan odnos spram imovine ŽB Čakovec ili otežavanje zaposlenima da se koriste tom imovinom,
- upotreba s imovine za postizanje osobnog interesa ili druge nezakonite aktivnosti,
- poticanje drugih zaposlenika u nepoštovanju propisanog ponašanja na radnom mjestu,
- namjerno predstavljanje osobnih stajališta kao službenoga stajališta,
- korištenje imenom ili logotipom Županijske bolnice Čakovec za privatne djelatnosti.

VIII JAVNOST ETIČKOG KODEKSA

Članak 33.

Etički se kodeks ističe se na oglasnoj ploči svih ustrojstvenih jedinica. Ovaj Etički kodeks može se objaviti na mrežnoj stranici Županijske bolnice Čakovec. Etički kodeks mora poznavati svaki radnik i korisnik Bolnice.

IX STUPANJE NA SNAGU

Članak 34.

Stavlja se izvan snage Etički kodeks broj: 01-3421/2023 od dana 28.09.2023. godine.

Ovaj Etički kodeks stupa na snagu danom 20.11.2023. godine.

Ravnatelj

*Igor Šegović, dr.med., spec. pedijatrije,
subspec. pedijatrijske gastroenterologije*

